

El Quadern Gris

Josep Pla

Com que hi ha tanta grip

8 de març. -Com que hi ha tanta grip, han hagut de clausurar la Universitat. D'ençà d'aquest fet, el meu germà i jo vivim a casa, a Palafrugell, amb la família. Som dos estudiants desvagats. El meu germà, que és un gran afeccionat a jugar a futbol - malgrat haver-s'hi ja trencat un braç i una cama -, el veig purament a les hores de repàs. Ell fa la seva vida. Jo vaig tirant. No enyoro pas Barcelona i menys la Universitat. La vida de poble, amb els amics que hi tinc, m'agrada.

A l'hora de les postres, a dinar, apareixen a taula una gran plata de crema cremada i un pa de pessic deliciós, flonjo, daurat, amb un polsim de sucre ingràvid. La meva mare em diu:

- Ja saps que avui fas vint-i-un anys?

I en efecte: seria absurd de discutir-ho: avui compleixo vint-i-un anys. Dono una ullada circular. El meu pare menja en silenci, en un estat de perfecta normalitat. La meva mare no sembla pas estar tan nerviosa com sol habitualment. Com que en aquest país només se celebren els sants, la presència del pa de pessic i de la crema em fan malfiar. Em pregunto si han estat elaborats per celebrar realment el meu aniversari o per recordar-me que el balanç dels primers anys és absolutament negatiu, francament magre. Aquest retoc - penso - és tan natural! Tenir fills en forma d'incògnita, de nebulosa, ha d'ésser molt desagradable. La meva frivolitat, però, és tan gran, que ni el problema de consciència plantejat per les llaminadures no és prou per a evitar que trobi el pa de pessic saborosíssim i la crema literalment exquisida. Quan me'n serveixo més, la fredor augmenta d'una manera visible. Vint-i-un anys!

La família! Cosa curiosa i complicada...

A mitja tarda es posa a ploure - una pluja fina, densa, menuda, pausada. No fa gens d'aire. El cel és gris i baix. Sento caure la pluja sobre la terra i els arbres del jardí. Fa una fressa sorda i llunyana - com la del mar a l'hivern. Pluja de mar, freda, glacial. A mesura que va caient la tarda, el cel, de gris, es torna d'un blanc de gasa - lívid, irreal. Sobre el poble, pesant sobre els teulats, hi ha un silenci espès, un silenci que es palpa. La fressa de l'aigua que cau l'allarga en una música vaga. Sobre aquesta sonsònia, hi veig flotar la meva obsessió del dia: vint-i-un anys!

Veure caure la pluja, a la fi, m'ensopeix. No sé què fer. Hauria, és evident, d'estudiar, de repassar els llibres de text, per treure'm de sobre aquesta pesada carrera d'advocat. No hi ha manera. Si sovint no puc resistir la temptació de llegir els papers que trobo pels carrers, davant d'aquesta classe de llibres la curiositat se'm tanca amb pany i clau.

Decideixo de començar aquest dietari. Hi escriuré - just per passar l'estona, a la bona de Déu - el que se m'anirà presentant. La meva mare és una senyora molt neta dominada per l'obsessió de mantenir la casa en un ordre gebrat. Li agrada d'estripar papers, de cremar velles andròmines, de vendre al drapaire tot el que per ella no té una utilitat pràctica o decorativa immediata. Ja farà prou,

així, que aquests papers se salvin de les seves admirables virtuts casolanes. Si això arriba, no crec pas, de tota manera, que hi hagi res de mal...